

2. Мілаш В. Переддоговірні відносини у сфері господарювання: проблеми теорії та практики/ В.Мілаш. // Право України, 2010. - №4. - С.258-264.
3. Рядська В.В., Петраков Я.В. Аудит: Практикум. - К.: ЦУЛ, 2009. - 464 с.

АКЦІОНЕРНІ УГОДИ ЯК СПОСІБ РЕГУЛЮВАННЯ КОРПОРАТИВНИХ ВІДНОСИН

Мардарович Соломія Богданівна, студент навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри господарського права і процесу навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ *Геліч Ю.О.*

Правова проблема полягає в тому, що в Україні ще не склалася усталена практика регулювання відносин між акціонерами шляхом укладення акціонерних угод, які, як свідчить світова практика, дозволяють ефективно вирішувати найбільш складні проблеми корпоративного управління. Це обумовлено тим, що акціонерні угоди є новелою законодавства України і вперше були закріплені у ст. 29 Закону України «Про акціонерні товариства» від 17 вересня 2008 р.[1;ст.12]

Значення цієї правової проблеми полягає в тому, що при укладенні зазначених угод між акціонерами вони можуть регламентувати відносини корпоративного управління, які не врегульовані законом і статутом. Це, у свою чергу, дозволить акціонерам більш ефективно здійснювати управління та контроль за діяльністю акціонерного товариства. Акціонерні угоди виникли і сформувались у країнах системи загального права: Великобританії, США, Канаді, Австралії та інших країн — колишніх британських колоній (які, до речі, переважають серед країн офшорних юрисдикцій) і є цілою системою договорів, що відрізняються за предметом, складом сторін, порядком укладення та іншими ознаками. За своєю юридичною сутністю акціонерні угоди — це угоди, які укладаються між акціонерами або між акціонерами та товариством для врегулювання відносин корпоративного управління, які не регламентовані статутом товариства та законом.[2;ст.27]

Слід зазначити, що абз. 2 ч. 1 ст. 29 ЗУ «Про акціонерні товариства» передбачено укладення акціонерних угод лише між акціонерами товариства. Ця норма порівняно зі світовою практикою, в якій дозволяється укладення акціонерних угод не тільки між акціонерами, але й між акціонерами та товариством, обмежує коло суб'єктів, між якими можуть укладатися акціонерні угоди в Україні.[1;ст.12]

Для визначення предмету акціонерних угод необхідно також проаналізувати судову практику щодо їх застосування. Незважаючи на визнання принципу свободи договору, у вітчизняній судовій практиці панівним є негативне ставлення до самої ідеї врегулювання тих або інших аспектів корпоративних відносин у межах угод між акціонерами, про що свідчать, зокрема, п. 6.4 Рекомендації Президії Вишого господарського суду України «Про практику застосування законодавства у розгляді справ, що виникають з корпоративних відносин» та п. 9 Постанови Пленуму Верховного суду України «Про практику розгляду судами корпоративних спорів». У п. 6.4 Рекомендації Президії ВСУ зазначено, що «відносини між акціонерами, а також між акціонерами та акціонерними товариствами регулюються законами України, іншими нормативно-правовими актами України і статутом товариства. Питання корпоративного управління можуть бути врегульовані угодою, укладеною між акціонерами, тільки у випадках, прямо передбачених актами законодавства України. Угоди між акціонерами (учасниками господарських товариств) не можуть змінювати норми закону і статуту товариства, обмежувати права інших акціонерів (учасників) товариства. У разі укладення таких угод з питань, які віднесені до врегулювання законом або статутом товариства, ці угоди можуть бути визнані судом недійсними.[4;ст.134]

Отже, проаналізувавши норми чинного законодавства та судової практики з питань укладення акціонерних угод, приходимо до висновку, що на даному етапі розвитку української правової системи законодавством чітко не встановлений перелік питань, які можуть бути врегульовані акціонерною угодою, при цьому існують позиції вищих судових інстанцій України, які фактично унеможливають регулювання акціонерними угодами будь-яких

питань корпоративного управління.[4;ст.150] Для того, щоб забезпечити максимальний захист інтересів акціонерів та акціонерного товариства в цілому необхідно внести відповідні зміни до ст. 29 Закону України «Про акціонерні товариства», а саме доповнити її та передбачити чіткий перелік питань, які можуть бути предметом регулювання акціонерних угод, зокрема, передбачити питання:

1) що пов'язані з корпоративним управлінням компанією, зокрема, з порядком формування органів управління. Наприклад, кожному акціонеру надається право висунути свого кандидата на посаду члена ради директорів компанії, за якого може проголосувати решта акціонерів;

2) які стосуються порядку голосування на загальних зборах акціонерів, наприклад, положення, що ніхто з акціонерів не повинен голосувати за внесення змін до статуту або за зміну розміру статутного капіталу компанії, якщо тільки протилежне рішення не буде ухвалене всіма акціонерами;

3) які стосуються порядку обігу акцій, наприклад, про порядок встановлення певних обмежень на відчуження акцій або на порядок їх обов'язкового продажу в певних ситуаціях;

4) які встановлюють правила для пошуку компромісного виходу із ситуацій, в яких сторони не можуть досягти згоди з будь-яких питань, пов'язаних із управлінням компанією;

Всі вищевказані зміни до законодавства дозволять створити: 1) ефективний механізм захисту прав акціонерного товариства та його акціонерів; 2) забезпечать максимальну стабільність цивільних відносин та цивільного обігу; 3) унеможливлять зловживання з боку акціонерів, які ухиляються від участі в загальних зборах.

Список використаних джерел:

6. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17 вересня 2008 р. № 514-VI // Відомості Верховної Ради України. — 2008. — № 50-51. — Ст. 384.
7. Єфіменко А. П. Акціонерні угоди: данаєся чи скринька Пандори? / Єфіменко А. П. // Юридичний радник. — 2008. — № 4. — С. 26-29.
8. Демченко С. Про акціонерні угоди, корпоративне управління та застосування іноземного права /С. Демченко, Г. Остапович. — Режим доступу : http://www.yurifcom.com/ua/analytical_information/?id=3159.
9. Виговський О. І. Науковопрактичний коментар до Закону України «Про акціонерні товариства»/О. І. Виговський. — К.: Юстиніан, 2009. — 880 с.
10. Про практику розгляду судами корпоративних спорів : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24 жовтня 2008 р. № 13. — Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/0/171A4023AA56BE9FC22574FD051DD86.htm>.

КОЛІЗІЙНІ ПИТАННЯ ГОСПОДАРСЬКОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ ТА ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ»

Кучер Наталія Вікторівна, студент навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: викладач кафедри господарсько-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ *Беспаль О.Л.*

В умовах глобалізації світової економіки та поглиблення інтеграції України у світовий економічний простір, особливої актуальності набуває питання забезпечення сприятливих умов для здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Визначальною першоосною для створення таких умов є наявність сприятливого законодавчого поля, що регулює дану сферу правовідносин, та характеризується ознаками гармонійності, взаємоузгодженості його правових норм.

Дуже показовим в даному контексті є масив законодавства, що регулює зовнішньоекономічну діяльність. Це пояснюється тим, що Господарський кодекс України містить загальні положення правового регулювання зовнішньоекономічних відносин, які закріплені у розділі ГК України. Проте безпосередньо різні аспекти зовнішньоекономічних відносин регулюються численною кількістю суперечливих нормативно-правових актів, в яких до того ж існують і явні прогалини.

Серед головних проблем правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності, слід охарактеризувати наступні.